

Koulukriketti tuo hien pintaan

Kriketti on monille tuttu englantilaisista sarjoista, joissa herrasmiehet valkoisissa vaatteissaan keskustelevat sivistyneesti neitien kanssa mailoihinsa nojaten. Kriketti on rantautunut Suomeen jo 1970-luvulla ja nyt siitä on valmistunut ensimmäinen suomenkielinen valmennusopas, Pelin aika. Se on tarkoitettu junioritoiminnan tueksi.

Kriketti on pesäpallon tapaan maila ja pallo -peli, jossa lyövä joukkue pyrkii saamaan mahdollisimman paljon juoksuja, ja syöttävä eli ulkopelijoukkue pyrkii puolestaan estämään sen polttamalla lyöjät mahdollisimman nopeasti.

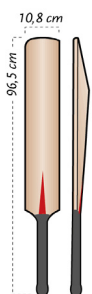
Erona pesäpalloon on, että kriketissä lyöjä ja syöttäjä ovat vastakkaisissa päissä kentän keskellä sijaitsevaa syöttöaluetta. (Aikuisten pelissä **kentän koko** on noin 100m x 100m, **syöttöalueen** koko noin 3m x 20m, ks. kuva.) Lyöjä lyö siis itseään kohti tulevan pallon mihin suuntaan tahansa kentälle, jolloin mailan liike lähtee lyöjän jalan vierestä – mailaa pidetään alkuasennossaan maata kohti.

Toinen merkittävä ero pesäpalloon on, että pesiä on kaksi. Ne sijaitsevat syöttöalueen molemmissa päissä ja molempien pesien ”takareunalla” on kolmen kepin muodostama hila; keppien päissä olevissa kouruissa lepää kaksi sorvattua palikkaa.

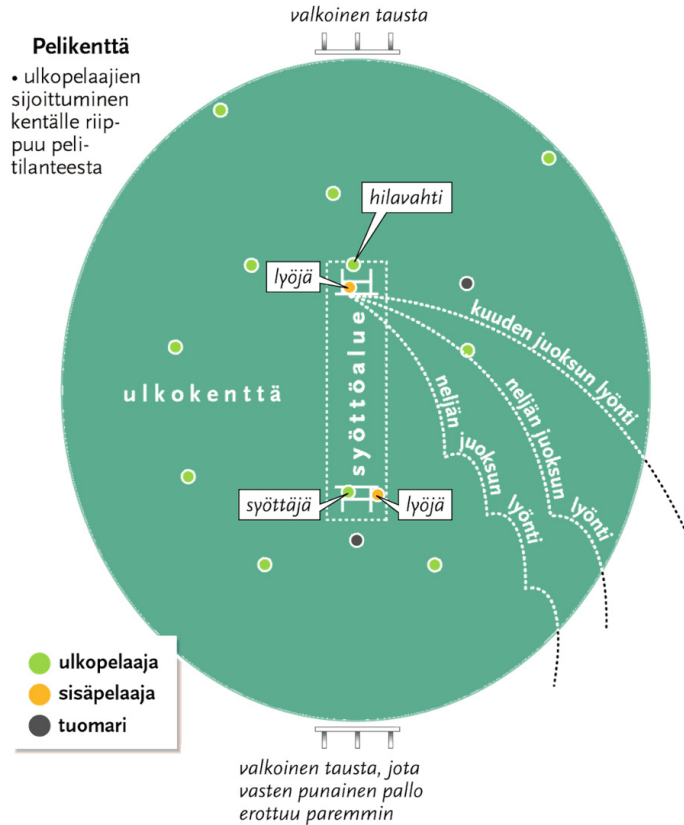
”Normaalissa” pelissä lyöjiä on kentällä kaksi, kumpikin omalla pesällään. Juoksuja saadaan joko juoksemalla pesien väliä (jolloin lyöjät vaihtavat paikkaa) tai lyömällä nk. isoja lyönnejä kentän rajan yli; mikäli pallo vierii tai menee pompun kautta rajan yli, juoksuja tulee automaattisesti neljä, jos taas pallo lentää suoraan ilmassa rajan yli, tulee juoksuja kuusi (ks. kuva).

Kolmas ero on siinä, että kukin lyöjä saa jatkaa lyömistä niin kauan kunnes palaa, mutta ei voi sen jälkeen enää palata kentälle takaisin lyömään. Palamistapoja on kymmenkunta, mutta tärkeim-

- Maila**
- valmistettu pajunokuisesta puusta
 - lyöntipuoli lähes tasainen, selkämys kupera
 - kädensijassa kumpipäilyste
 - paino noin yksi kilo

- Pallo**
- valmistettu korkista ja kumista, päällystetty yleensä punaisella nahalla
 - palloa kiertää voimakas saumarengas, jonka ansiosta pallo maahan osuessaan pompahtaa eri suuntiin ja siihen on valkea osua

mät ovat syötöstä polttaminen eli pallottaminen sekä kopin ottaminen suoraan lyönnistä. **Pallottamisessa** syöttäjä syöttää pallon siten, että se osuu suoraan lyöjän takana olevaan hilaan ja pudottaa keppien päällä olevat palikat.

Kriketissä lyöjä suojautuu kovaa palloa (=tiivistettyä korkkia ja nahkaa, pesäpalloa kovempi, suunnilleen saman kokoinen) vastaan jalkasuojin, reisisuojalla, topatuin käsinein, sekä kypärällä ja tärkeällä alasuojalla.

Kenttäpelaajista vain hilavahdilla, joka nimen mukaisesti on hilan takana ottamassa kiinni palloa, on suojavarustus – jalkasuojat, käsineet ja mahdollisesti kypärä. Muilla pelaajilla ei ole suojia.

Kriketin kouluversiosta

Koulukrikettiä varten on kehitetty kätevä ja kevyt muovinen setti, joka kulkee helposti mukana mihin vaan omassa

kassissaan. Se sisältää kahdet kepit, kaksi mailaa ja kaksi muovista palloa; peliä voi kuitenkin mainiosti pelata myös tennispalloilla.

Kriketti on siitä mielenkiintoinen peli, että sitä voi aina muokata olosuhteisiin sopivaksi, sisällä tai ulkona, paikalla olevien pelaajien lukumäärän ja taitotason mukaan. Normaalisti krikettijoukkueessa on 11 pelaajaa, mutta jo viidellä pelaajalla ja valmentajalla/opettajalla saadaan peli aikaan.

Kriketin kolme osaamisaluetta, lyömistä, syöttämistä ja kenttäpeliä on hyvä painottaa eri kerroilla; niistä jokainen löytää sen osa-alueen, jossa onnistuu parhaiten/helpoimmin.

NKKIVINKKILIIKUNTAVINKKIVINKKIVIN

Kenttäpeliä painottava krikettitunti

ALKULÄMMITTELY (10min):

- 1) Ryhmä hölkkää salin/kentän ympäri. Opettaja huutaa 'vasen', jolloin oppilaat poimivat maasta kuvitellun pallon vasemmalla kädellään; kun opettaja huutaa 'oikea', kuviteltu pallo poimitaan oikealla kädellä; opettaja voi myös huutaa 'molemmat', jolloin kuviteltu pallo poimitaan molemmilla käsillä. Pillin vihellyksestä hölkän suunta vaihtuu.
- 2) Venytellään lihaksia päästä varpasiin, yksi lihasryhmä kerrallaan sekä pyöritellään nivelet liikkuviksi.

TAITOHARJOITUKSET

Kopinotto läheltä (10min):

- Jaa luokka pareihin, yksi pallo kullekin parille.
- Aseta parit seisomaan vastakkain yhtenäisissä riveissä noin kahden metrin päähän toisistaan.
- Näytä kiinniottiasento (jalat olkapäiden leveydellä, polvet kevyesti koukussa, kämmenet vierekkäin, sormet leveänä ja osoittamassa alaspäin, katse pallossa koko ajan)
- Oppilaat heittävät palloa kevyesti toisilleen alakautta, noin vyötärön korkeudelle.
- Pari ottaa kopin joutaen käsillään (kuin yrittäisi ottaa kiinni raakaa kananmunaa rikkomatta sitä!) ja heittää sen takaisin.
- Haastetta pareille (esim.):
- Ottakaa 10 (tai 20 jne.) koppia pudottamatta palloa
- Ottakaa mahdollisimman monta koppia 30 sekunnissa

Pallon kiinni juokseminen ja poimiminen (5min):

- Jaa ryhmä pareihin, yksi pallo paria kohti.
- Toinen pareista vierittää pallon kevyesti maata pitkin.
- Toinen pareista juoksee pallon kiinni ja poimii sen heittokäden puoleisen jalan ulkosyrjän vierestä.
- Pallon kiinniottanut oppilas tuo sen takaisin ja vierittää vuorostaan toiselle.

KENTTÄPELIVIESTI (15min):

- Jaa luokka 6-8 hengen ryhmiin.
- Järjestä harjoitus siten, että kukin joukkue jakaantuu puoliksi ja seisovat jonoissa vastapäätä toisiaan noin kymmenen metrin päässä toisistaan. Tennispallo tms. asetetaan puoliväliin näitä joukkueen puoliskoja.
- Ensimmäinen pelaaja juoksee pallon luokse, nostaa sen ylös ja heittää sen vastakkaisessa jonossa olevalle joukkueensa jäsenelle.
- Pelaaja jatkaa juoksemista, koskettaa pallon kiinniottaneen pelaajan kättä, joka vuorostaan lähtee juoksemaan, asettaa pallon keskelle ja koskettaa seuraavan, vastakkaisessa jonossa olevan joukkueensa pelaajan kättä.
- Peli jatkuu tähän tapaan, kunnes kaikki pelaajat ovat takaisin samoilla paikoilla kuin pelin alkaessa.
- Ensimmäisenä alkuperäisillä paikoillaan oleva joukkue voittaa.

Toista harjoitus siten, että ensimmäisen pelaajan tulee heittää pallo ilmaan ja ottaa koppi ennen kuin heittää sen edelleen vastakkaiselle pelaajalle.

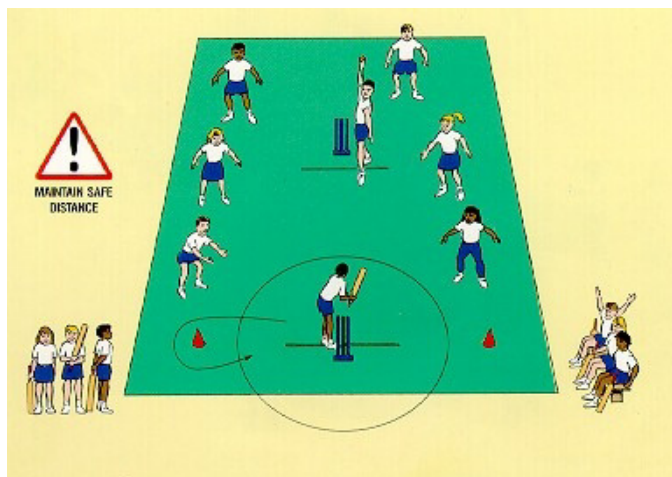
PELI (n.20min): JUOKSUKRIKETTI eli JATKUVA KRIKETTI, engl. CONTINUOUS CRICKET (ks. kuva viereisellä palstalla)

Välineet: krikettimaila, tennispallo tai vastaava, 2 merkikartiota tai vastaavaa, krikettihila (tai tuoli, jakkara tai muu), mihin osuessaan pallolla syöttäjä voi polttaa lyöjän

Tila: liikuntasali tai urheilukenttä

Pelin kulku (löytyy myös teoksesta Pelin aika):

- jaa ryhmä kahtia sisä- ja ulkojoukkueeseen sekä järjestä peli kuten kuvassa
- kumpikin joukkue on lyöntivuorossa esimerkiksi 7 minuuttia
- syöttäjä syöttää alakautta n. 10 m päästä
- lyöjän täytyy juosta joka kerta osuttuaan palloon; hän juoksee jomman kumman kartion tms. ympäri ja palaa lyöntipaikalle; tästä muodostuu yksi juoksu
- ulkopelaajat heittävät pallon alakautta syöttäjälle mahdollisimman nopeasti; syöttäjä syöttää heti pallon saatuaan, vaikka lyöjä ei olisi-kaan paikallaan
- lyöjä palaa, jos ulkojoukkue saa kopin hänen lyönnistään tai hänet pallotetaan eli syöttäjä osuu pallolla suoraan lyöjän takan oleviin kepeihin; välttääkseen liian nopeaa palamista, voidaan sopia, että ensimmäisellä pallolla ei voi palaa; voidaan myös sopia, että jos pelaaja lyö kolme kertaa hutin, hän palaa
- eniten juoksuja kerännyt joukkue voittaa

LOPPUVERRYTTELY (5min):

- Opettaja vierittää kaikki pallot laajalle alueelle.
- Oppilaiden tulee juosta kolmen hengen ryhmissä ja kerätä mahdollisimman monta palloa.
- Juostuaan takaisin paikoilleen oppilaat heittävät palloa siten, että kukin ryhmän jäsenistä ottaa kolme koppia, eli yhteensä 9 heittoa.
- Verrytellään hitaasti käsivarsien ja jalkojen lihaksia.
- Kävellään ympäriinsä rauhallisesti ja hengitetään syvään.

Suomen Krikettiliiton kautta voi tilata suomenkielisen, lähinnä alakouluikäisille tarkoitetun valmennuskäsikirjan, Pelin aika, tai vaikka sopia valmentajavierailuista/kriketin esittelystä koululle. Syksyksi 2005 on myös suunnitteilla opettajille tarkoitettu krikettiin tutustumiskurssi. Lisäksi Krikettiliitolta voi tilata muovista koulukrikettisettiä, Kwik Kriketti -kassia.

Lisätietoja:

Maija Scamans, Krikettiliiton valmennus-, kehitys- ja juniorityön vastaava, scama_kriketti@ hotmail.com tai Andrew Armitage, liiton puheenjohtaja, fcachairman@cricketfinland.com
Katso myös liiton sivut osoitteessa www.cricketfinland.com